

METAFORA MEDICALĂ: UTILUL ȘI BINELE ÎN (DE)NOMINAȚII METAFORICE

Eugenia Mincu

Institutul de Filologie Română „B. P.-Hasdeu” al Universității de Stat din Moldova

Introducere. Gândirea metaforică este o trăsătură distinctivă a spiritului uman, complex și profund. Analogia și asocierea dintre variate categorii conceptuale stau la baza metaforelor cognitive. Metafora este una dintre cele mai uzuale modalități de a modela realitatea specializată. **Scopul lucrării.** Abordarea conceptului *metaforă terminologică* din perspectivele pragmatic și estetic, având drept reper domeniul medicinei. **Material și metode.** Datele faptice au fost selectate din dicționare etimologice (din mai multe limbi). S-a pus accent pe (de)nomenațiile metaforice în formarea și în funcționarea termenilor de medicină; în special, cei care au la bază limbile savante, greacă și latină. **Rezultate.** Au fost selectați și etimologizați aproximativ 50 de termeni medicali, formați prin metaforizare. Aceștia sunt, de obicei, împrumuturi din limbile moderne, dar cu rădăcini savante. Pragmaticul și esteticul sunt valori-cheie în formarea termenilor medicali. De exemplu, termenul medical *fibulă* s-a format de la latinescul *fibula, ae, f*, „broșă”, „agrafă (ornamentală) de metal, folosită în Antichitate pentru a încheia un veșmânt” sau „inel purtat de actorii și atleții romani”, iar *peroneus, i, m* – „partea care fixa broșa, agrafa, inelul”. **Concluzii.** Perspectivele pragmatic și estetic, axate pe categoriile *util* și *frumos*, dezvoltă „creativitatea terminologică” (inclusiv în domeniul medical). Metafora este o modalitate de a explica „lucrurile” de medicină și de a elucida procesul de (de)nomenație metaforică a cunoștințelor medicale. **Cuvinte-cheie:** terminologie medicală, (de)nomenație metaforică, perspective pragmatic și estetic.

THE MEDICAL METAPHOR: THE USEFUL AND THE GOOD IN (DE)NOMINAL METAPHORS

Eugenia Mincu

Institute of Romanian Philology “B. P.- Hasdeu” of the State University of Moldova

Background. Metaphorical thinking is a distinctive feature of the human spirit, complex and profound. Analogy and association between various conceptual categories form the basis of cognitive metaphors. Metaphor is one of the most common ways to shape specialized reality. **Objective of the study.** Approaching the Concept of Terminological Metaphor from Pragmatic and Aesthetic Perspectives, with a Focus on the Field of Medicine. **Material and methods.** The factual data were selected from etymological dictionaries (in several languages). Emphasis was placed on metaphorical (de) nominations in the formation and functioning of medical terms, especially those based on scholarly languages, Greek and Latin. **Results.** Approximately 50 medical terms formed through metaphorization were selected and etymologized. These are usually borrowings from modern languages but have scholarly roots. Pragmatic and aesthetic values are key in the formation of medical terms. For example, the medical term *fibula* is derived from the Latin *fibula, ae, f*, meaning „brooch”, „ornamental metal clasp used in antiquity to fasten a garment” or „ring worn by Roman actors and athletes” and *peroneus, i, m*, meaning „the part that fastened the brooch, clasp, ring”. **Conclusion.** The pragmatic and aesthetic perspectives, focused on the categories of usefulness and beauty, develop „terminological creativity” (including in the medical field). Metaphor is a way to explain medical „things” and to elucidate the process of metaphorical (de) nominations in medical knowledge. **Keywords:** Medical terminology, metaphorical (de)nominations, pragmatic and aesthetic perspectives.

Studiu realizat în cadrul subprogramului de cercetare 010301 „Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică”, Institutul de Filologie „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al USM; conducător de subprogram: Eugenia Mincu, dr. hab., conf. univ.; autoritatea contractantă: Ministerul Educației și Cercetării.